

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **JUDr. M. T.**, proti žalovanému: **Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát**, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 27. apríla 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 3 S 89/2008-28 zo dňa 6. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 3 S 89/2008-28 zo dňa 6. apríla 2010 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom č.k. 3 S 89/2008-28 zo dňa 6. apríla 2010 zamietol žalobu žalobcu podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a nepriznal mu právo na náhradu trov konania. Žalobou

sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 27. apríla 2008, ktorým bolo zamietnuté jeho odvolanie a potvrdené rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV č. ORP-P-260/IV-DI-BCP-2007 zo dňa 23. februára 2008, ktorým bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d), k) a l) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“). Žalobca v žalobe namietal porušenie ustanovenia § 33 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní zo strany žalovaného správneho orgánu, nakoľko žalobcovi nebolo umožnené, aby sa pred vydaním rozhodnutia vyjadril k podkladom rozhodnutia ako i k spôsobom zaistenia dôkazov. Žalobcovi nebolo umožnené riadne sa obhajovať, navrhovať dôkazy a tým došlo k porušeniu ustanovenia § 73 ods. 2 zákona o priestupkoch.

Krajský súd v Bratislave preskúmal rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď o odvolaní žalobcu voči prvostupňovému rozhodnutiu rozhodol na základe dôkazov, ktoré boli vykonané v rámci priestupkového konania. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou žalobcu, aby na výzvy správneho orgánu reagoval a bolo v jeho záujme chrániť si svoje zákonné práva a využiť ich v čase a v lehotách, ktoré mu správny orgán uložil. Krajský súd mal za preukázané, že o priestupkovom konaní bol žalobca riadne a včas upovedomený a keď sa na pojednávanie nedostavil bez ospravedlnenia, prvostupňový správny orgán vo veci rozhodol na základe vykonaného dokazovania. Až do rozhodnutia žalovaného o odvolaní žalobcu, nebolo žalovanému doručené žiadne vyjadrenie alebo dôkaz, ktorý by mohol preukázať tvrdenie žalobcu, že sa v mieste doručovania nezdržoval.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, prípadne zmeniť rozsudok krajského súdu tak, že najvyšší súd zruší rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vec mu vráti na ďalšie konanie. Uviedol, že prvostupňový orgán rozhodol v neprítomnosti žalobcu, pričom tento svoj postup odôvodnil fikciou doručenia predvolania v zmysle správneho poriadku. Prvostupňový orgán až po vydaní rozhodnutia začal skúmať, či boli splnené podmienky podľa zákona o priestupkoch na to, aby mohol rozhodnúť v neprítomnosti

obvineného; teda či existoval dôležitý dôvod, pre ktorý sa žalobca nedostavil na prejednanie priestupku.

Keď sa žalobca dostavil na oficiálnu adresu druhostupňového správneho orgánu z dôvodu, aby uplatnil svoje práva, bolo mu oznámené, že druhostupňový správny orgán sa na tejto adrese nenachádza a bola mu poskytnutá iná adresa. Dňa 24.04.2008 sa žalobca informoval o veci na adrese "K.", kde mu bolo oznámené, že vo veci už bolo vydané rozhodnutie. Žalobca namieta, že žalovaný mal pred vydaním rozhodnutia umožniť žalobcovi oboznámiť sa s podkladmi a urobiť návrhy; a to obzvlášť ak prvostupňové rozhodnutie bolo vydané v jeho neprítomnosti, bez možnosti obhajovať sa.

Konajúce správne orgány uvedeným postupom porušili základné ústavné právo žalobcu na spravodlivý proces a možnosť obhajoby, ako aj ustanovenia príslušných zákonov. Krajský súd vo svojom rozhodnutí vychádza z fikcie doručenia, pričom sa nevysporiadal s dôvodmi žaloby, najmä s vyššie uvedeným porušením práv žalobcu.

Žalovaný sa vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu v plnej miere stotožnil s rozsudkom krajského súdu. Námietky žalobcu, že prvostupňový správny orgán nerešpektoval ospravedlnenie jeho neúčasti na správnom konaní sú bezpredmetné. Ako vyplýva z návrhu žaloby, predmetom súdneho konania je preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa č.p. ORP-P-260/IV-DI-BCP-2007 zo dňa 23.02.2008 a rozhodnutie odvolacieho orgánu č.p. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 24.03.2008, a nie rozhodnutia, na ktoré žalobca v odvolaní poukazuje. Z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vykonanie ústneho pojednávania v neprítomnosti obvineného, bolo rozhodnutie I. stupňa zo dňa 06.06.2007 v odvolacom konaní, rozhodnutím zo dňa 09.07.2008, zrušené a vec bola vrátená na nové konanie.

Prvostupňový správny orgán sa otázkou, či v danej veci boli splnené podmienky prejednávania a rozhodnutia veci v neprítomnosti obvineného, zaoberal už pred začatím ústneho pojednávania a to tým, že skúmal, či predvolanie na ústne pojednávanie bolo riadne doručené. Za týmto účelom skúmal, či doručenky spĺňajú všetky zákonom predpokladané náležitosti riadneho doručenia písomnosti doručovanej do vlastných rúk. Správny orgán zistil, že predvolanie na ústne pojednávanie vykazuje všetky náležitosti

určené v § 24 ods. 2 zákona 71/1967 Zb. o správnom konaní, a teda v prípade, ak sa obvinený ústneho konania nezúčastnil, mohol podľa § 74 ods. 1 posledná veta zákona o priestupkoch konať aj v jeho neprítomnosti.

Vzhľadom k tomu, že fikcia doručenia je vyvrátiteľnou domnienkou, bolo povinnosťou prvostupňového správneho orgánu reagovať na obsah žalobcom podaného odvolania - že v čase doručovania sa na adresách, na ktoré mu boli predvolania na ústne pojednávanie doručované, nezdržiaval. Správny orgán sa s otázkou, či sa obvinený v čase doručovania na adrese doručovania nezdržiaval, mohol zaoberať až po vznesení námietky, tj. po podaní odvolania.

Vzhľadom k tomu, že fikcia doručenia je vyvrátiteľnou domnienkou, bremeno dôkazu o tom, že nebolo možné v danom prípade fikciu doručenia aplikovať, je na strane toho, kto to tvrdí - teda na strane obvineného z priestupku. Za účelom objektívneho posúdenia, či rozhodovanie o priestupku v neprítomnosti obvineného bolo v súlade so zákonom, bol obvinený vyzvaný, aby o skutočnostiach, ktoré tvrdí, predložil dôkaz. Dôkaz, že v čase doručovania predvolaní na ústne konanie sa v mieste doručenia obvinený nezdržoval, nepredložil v lehote určenej prvostupňovým správnym orgánom a ani do rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu.

Žalovaný k námietkam žalobcu, že mu nebolo umožnené v odvolacom konaní oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia a urobiť návrhy, uvádza, že žalobca tým, že odvolaním napadol rozhodnutie prvého stupňa, sa vyjadril k podkladom rozhodnutia a v odvolaní uplatnil aj svoje návrhy. K priestupku - dopravnej nehode - sa vyjadril v priebehu objasňovania. Tým, že sa nezúčastnil na ústnom pojednávaní, sám si spôsobil, že nemohol v konaní o priestupku svoje práva uplatniť. Právo na vyjadrenie sa k veci, právo na obhajobu neboli žalobcovi upreté, tieto si uplatnil v rámci práva na podanie odvolania.

Tvrdenie žalobcu, že svoje práva nemohol uplatniť z dôvodu, že pracovisko odvolacieho orgánu sa nenachádza v sídle žalovaného, je právne irelevantné. V odvolacom konaní nebolo nariadené ústne pojednávanie veci, odvolaciemu správnemu orgánu takáto povinnosť nevyplýva ex offio, z toho dôvodu nie je možné takýto postup hodnotiť ako postup brániaci k uplatneniu práva na vyjadrenie sa k veci a na obhajobu.

Ak mal žalobca záujem doplniť odvolanie, mohol tak urobiť do skončenia odvolacieho konania doručením dopĺňujúceho podania na adresu odvolacieho orgánu, a to formou poštovej zásielky alebo osobným podaním do podateľne KR PZ Bratislava.

Na základe uvedeného žalovaný navrhoval, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v zmysle § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v medziach odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., § 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného najvyšší súd zistil, že rozhodnutím Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV č. ORP-P-260/DI-BCP-2007-IV zo dňa 6. júna 2007 bol žalobca uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. d), k) a l) zákona o priestupkoch. Rozhodnutím žalovaného č. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 9. augusta 2007 bolo na odvolanie žalobcu uvedené rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV zrušené a vec bola vrátená správny orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

V novom konaní prvostupňový správny orgán v súlade s § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch nariadil ústne pojednávanie na deň 1. októbra 2007, na ktoré predvolal žalobcu. Na tomto pojednávaní sa žalobca osobne zúčastnil a vzniesol námietku zaujatosti proti kpt. Z.. O námietke zaujatosti rozhodol žalovaný rozhodnutím č. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 23. októbra 2007 tak, že námietku zamietol. Následne bol vytýčený termín ústneho pojednávania na deň 13. februára 2008. Predvolanie na toto pojednávanie správny orgán doručoval žalobcovi do vlastných rúk na adresu jeho trvalého i prechodného bydliska, ktoré žalobca uviedol do zápisnice o pojednávaní 1. októbra 2007. Žalobca predvolanie na pojednávanie ani na jednej adrese neprevzal. Predmetné zásielky boli žalobcovi opakovane neúspešne doručované a následne boli

uložené na pošte, kde si ich žalobca neprevzal ani v odbernej lehote. S poukazom na § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní mal správny orgán za preukázané, že predvolanie bolo žalobcovi doručené na tretí deň od uloženia zásielky, dňa 18. januára 2008. Žalobca sa na pojednávanie dňa 13. februára 2008 nedostavil. Správny orgán prejednal priestupok v jeho neprítomnosti (v súlade s ustanovením § 74 ods. 1 zákona o priestupkoch) a vo veci rozhodol rozhodnutím č. ORP-P-260/IV-DI-BCP-2007 zo dňa 13. februára tak, že žalobca bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d), k) a l) zákona o priestupkoch, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 4 000 slovenských korún a zákaz viesť motorové vozidlá na dobu štyri mesiace. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, v ktorom okrem iného uviedol, že sa v čase medzi 14. januárom 2008 a 12. februárom 2008 v mieste doručenia nezdržiaval. Prvostupňový správny orgán vyzval žalobcu, aby o tomto svojom tvrdení predložil dôkazy v lehote 5 dní. Uvedená výzva bola žalobcovi doručená osobne dňa 18. marca 2008. V uloženej lehote žalobca nepredložil žiadne podanie ani dôkazy o tom, že sa v mieste prechodného pobytu prípadne trvalého pobytu nezdržiaval. Žalovaný rozhodnutím č. KRP-P-152/DI-BCP-2007 zo dňa 27. apríla 2008 odvolaním napadnuté rozhodnutie Okresného dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava IV č. ORP-P-260/IV-DI-BCP-2007 zo dňa 13. februára 2008 potvrdil.

Podľa ustanovenia § 74 zákona o priestupkoch o priestupku koná správny orgán v prvom stupni ústne pojednávanie. V neprítomnosti obvineného z priestupku možno vec prejednať len vtedy, ak sa odmietne dostaviť na ústne pojednávanie, hoci bol riadne predvolaný, alebo sa nedostaví bez náležitého ospravedlnenia alebo bez dôležitého dôvodu.

Podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť do troch dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Správny orgán skúmal otázku, či sú splnené podmienky na prejednanie priestupku v neprítomnosti obvineného z priestupku. S poukazom na § 24 ods. 2 zákona o správnom konaní mal za preukázané, že predvolanie bolo žalobcovi doručené na tretí deň od uloženia zásielky, a preto vec prejednal v jeho neprítomnosti.

Podľa názoru najvyššieho súdu nemohlo prísť k porušeniu alebo opomenutiu práva žalobcu na obhajobu, tak ako to namieta v odvolaní, pretože mu preukázateľne bola poskytnutá reálna možnosť zúčastniť sa na ústnom pojednávaní pred správnym orgánom prvého stupňa, ktorú nevyužil. správny orgán doručoval žalobcovi predvolanie na obe adresy (trvalého, aj prechodného bydliska), ktoré uviedol do zápisnice z ústneho pojednávania dňa 1. októbra 2007, žalobca však ani na jednej adrese predvolanie v odbernej lehote neprevzal.

Rozhodujúcim dôvodom, prečo najvyšší súd nemôže priznať úspech argumentácii žalobcu je skutočnosť, že žalobca síce v odvolaní pred správnym orgánom tvrdil skutočnosť, že v rozhodnom období sa v mieste doručovania zásielky nezdržiaval, avšak na podporu svojho tvrdenia neuviedol žiadne skutočnosti. Na výzvu správneho orgánu na predloženie dôkazu o tomto svojom tvrdení (ktorú žalobca prevzal do vlastných rúk 18. marca 2008, žalobca žiadnym spôsobom nereagoval, a to ani v určenej lehote, ani do rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu. Argumenty na podporu svojho tvrdenia neuviedol žalobca ani v žalobe, ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu. Takýto skutkový stav neodôvodňuje prijatie záveru, že žalobca bol v správnom konaní ukrátený na svojich právach odňatím možnosti obhajovať sa.

Najvyšší súd sa plne stotožnil s názorom Krajského súdu v Bratislave, že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán, postupovali pri objasňovaní priestupku v súlade so zákonom. Žalobca sa svojou pasivitou sám vzdal využitia svojich práv, ktorých uplatnenie mu bolo správnymi orgánmi oboch stupňov umožnené.

Keď teda krajský súd dospel k právnemu záveru, totožnému so záverom správnych orgánov oboch stupňov a rozhodol, že preskúmaným rozhodnutím žalovaného správneho orgánu nedošlo k porušeniu zákona a chránených záujmov

žalobcu, tento jeho názor považoval aj odvolací súd z dôvodov, uvedených vyššie, za správny.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd SR ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Pritom sa stotožnil s právnym posúdením a dôvodmi krajského súdu, viazaný tiež rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. ako aj rozsahom a dôvodmi podanej žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.).

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 250k ods. 1 v spojení s § 224 ods.1 a § 246c ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní nemal úspech a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprináleží.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave dňa 20. októbra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová